Dosarul nr. 5r-92/2023
4-23139729-51-5r-18102023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

16 februarie 2024 mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni, în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Morari Angela
Grefier Neamțu Crina

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de contravenientul **Paduca Mihail** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 046303 din 30 august 2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul DP ”Centru” a INSP al IGP, Budeanu Sergiu, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (2) Cod contravențional şi deciziei de sancționare,

C O N S T A T Ă:

1. Pe data de 18 septembrie 2023 la DP ”Centru” a INSP al IGP a fost înregistrată contestația depusă de contravenientul Paduca Mihail împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 046303 din 30 august 2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul DP ”Centru” a INSP al IGP, Budeanu Sergiu, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (2) Cod contravențional şi deciziei de sancționare.

2. Prin încheierea din 02 octombrie 2023, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) și-a declinat competenţa de la examinarea cauzei contravenționale indicate supra, în favoarea judecătorului instanței de drept comun al Judecătoriei Ungheni (sediul Central), în temeiul art. 395 alin. (1^1) Cod contravențional.

3. În motivarea contestației contravenientul Paduca Mihail a indicat că, la 18 aprilie 2023 30 august 2023 a fost oprit de către un colaborator al poliției pe traseul R-l, raionul Ungheni, pe motiv că a depășit regimul de viteză stabilit pe acel sector. Dat fiind faptul că, el nu era de acord cu colaboratorul poliției, dânsul i-a întocmit un proces verbal în temeiul art. 228 alin. (2) Cod Contravențional (cu referire la p.122 RCR), adică pentru fisură pe parbriz.

Consideră, procesul verbal număr 7462750217948189 din 30 august 2023 ca fiind unul nul, din următoarele considerente: analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, atrage atenția că potrivit prevederilor art. 443 alin. (1) lit. e) din Codul contravențional - procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, însă în cazul supus examinării cerințele legale indicate supra nu au fost respectate de către agentul constatator, nefiind specificată în învinuirea adusă lui Paduca Mihail, încadrarea juridică cu trimitere la norma de referință, nefiind indicată norma materială care ar fi fost încălcată de către făptuitor. Or, deși agentul constatator s-a referit în procesul-verbal cu privire la contravenție, la încălcarea de către cet. Paduca Mihail a prevederilor art. 228 alin. (2) din Codul contravențional, în actul de învinuire contravențional a omis să se indice concret norma de trimitere care să elucideze cărei anume prevederi legale făptuitorul nu s-a conformat, cu toate că era obligat să aplice norma de referință la circumstanțele concrete din speță.

În acest sens, în lipsa normei materiale, instanța de judecată este în imposibilitate să purceadă la determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței contravenției, prevăzute de norma contravențională, iar pe cale de

consecință la stabilirea veridicității și legalității incriminărilor aduse și, respectiv, a sancțiunii contravenționale stabilite în baza acestora.

Prin urmare, invocă faptul că lipsa normei materiale contravenționale în procesul verbal cu privire la contravenție, ar putea leza dreptul făptuitorului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO, în sensul căruia acuzația trebuie să fie definită în termeni clari și precișI pentru a exclude arbitrarietatea și a-i oferi posibilitatea contravenientului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-și poată organiza apărarea într-un mod valabil. În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu strictețe acuzatului, calificarea juridică a faptelor să fie stabilită de către organele abilitate în mod cel mai exact posibil.

Totodată, consideră necesar de a face referire la dispozițiile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Consideră decizia agentului constatator din 30 august 2023 drept una ilegală, din următoare considerente:

Deși agentul constatator invocă încălcarea prevederilor art. 228 alin. (2) Cod Contravențional, cu referire p.122 din RCR, ține să facă mențiune că o asemenea acțiune nu este prevăzută de către Codul Contravențional și nici de către RCR, prin urmare a fost tras la răspundere contravențională fără ca legea să prevadă astfel de acțiuni.

La p.16 din procesul-verbal contestat este indicată decizia agentului constatator „Amenda”, fără însă a indica câte unități convenționale au fost aplicate și alte caracteristici luării unei decizii. Intuiește că agentul constatator nu a indicat câte unități de amendă a aplicat din motiv că nu există o asemenea contravenție.

4. În ședința de judecată, nu s-au prezentat agentul constatator și contravenientul Paduca Mihail, care au fost legal citați despre data, ora și locul examinării cauzei, contra semnătură, fapt confirmat prin avizele de primire/recepție a citației, însă motivele neprezentării nu au fost aduse la cunoștință instanței de judecată.

Astfel, instanța de judecată, în conformitate cu art. 455 alin. (2), (3) Cod contravențional, a considerat posibil examinarea cauzei contravenționale în lipsa participanților la proces.

5. Examinând actele dosarului şi verificând procesul-verbal cu privire la contravenţie sub aspectul îndeplinirii condiţiilor de fond şi de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa şi coroborând menţiunile agentului constatator prezente la dosarul contravenţional, precum şi ansamblul probatoriu administrat în cauză, instanţa reţine următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1), (2) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8), care stipulează că, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părţilor care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenţionale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnîndu-se în dosar.

Din materialele cauzei, instanța constată că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat la 30 august 2023 în prezența contravenientului Paduca Mihail, căruia i-a fost înmânată

copia de pe procesul-verbal și la data de 11 septembrie 2023, a fost expediată contestație în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică, mun. Chișinău, str. Doina, 102, primită și înregistrată la 18 septembrie 2023.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că, contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare a fost depusă de către contravenientul Paduca Mihail, cu respectarea termenului de 15 zile, prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

6. Cu referire la legalitatea procesului verbal și deciziei de sancționare contestate, instanța de judecată menționează că, potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

7. În speță, în cuprinsul procesului-verbal contestat cu privire la contravenție, se precizează că, la 30 august 2023 ora 11:03 pe traseul R-1, r-nul Ungheni, cet. Paduca Mihail, conducând vehiculul de model Citroën Jumpy cu n/î ED BI 036 ce sunt fisuri pe parbrizul din față, ignorând prevederile art. 122 din RCR. Prin urmare, contravenientului Paduca Mihail i-a fost aplicată sancțiune sub formă de amendă, fără a indica mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă. (f.d.9)

8. Instanța de judecată relevă că, din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale intră în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6§2 din Convenţia Europeană (*Ziliberberg v. Moldova,* 1 februarie 2005; *Fomin v. Moldova,* 11 octombrie 2011).

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată constată că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și de către instanţă, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul contravenţional.

Sub acest aspect, instanţa de judecată va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal de contravenţie contestat, așa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art. 443 din Codul contravenţional, referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

În conformitate cu art. 443 alin. (9) din Codul contravenţional, partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancţionare, de încetare a procesului contravenţional sau de remitere a cauzei funcţionarului abilitat sa examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancţionarea sau privind încetarea procesului, indicându-se şi termenul de contestare în instanţa de judecată.

Or, potrivit alin. (11) al normei indicate supra, în cazul deciziei de sancţionare, partea rezolutivă a procesului-verbal va cuprinde şi date privind informarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este

plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional recunoaște săvârşirea contravenţiei şi acceptă sancţiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constatator, procesul-verbal cu privire la contravenţie constituie actul de decizie asupra cauzei contravenţionale. Faptul recunoașterii contravenţiei şi al acceptării sancţiunii stabilite de către agentul constatator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenţie.

Individualizarea sancţiunii, care trebuie să i se aplice făptuitorului, reprezintă un procedeu juridic inerent asigurării principiului individualității și personalității sancţiunii aplicate, specifice materiei penale, căreia îi este asimilată uneori materia contravenţională în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

9. Cu referire la sancțiunea aplicată petentului, instanţa consideră oportun să menționeze că, agentul constatator urma să aplice sancţiunea principală în limitele prevăzute de art. 228 alin. (2) din Codul contravenţional, deoarece sancţiunile prevăzute în actele normative de stabilire și de sancţionare a contravenţiilor nu au o valoare fixă, ci o limită minimă și una maximă. Prin urmare, intervine responsabilitatea agentului constatator, care trebuie să procedeze la individualizarea sancţiunii între limitele speciale prevăzute de actul normativ ce sancţionează contravenţia săvârșită.

De altfel, contravenția reținută în sarcina petentului se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale, iar din analiza cuprinsului deciziei de sancţionare, instanţa a stabilit că petentul a fost sancţionat cu amendă contravenţională, însă nu a fost indicat cuantumul sancţiunii de către agentul constatator.

Instanţa remarcă faptul că criteriile de individualizare a sancţiunii contravenţionale aplicate trebuie avute în vedere de către agentul constatator la aplicarea sancţiunii. Sancţiunea nu se aplică în baza propriilor presupuneri ale agentului constatator, ci în limitele prevăzute de actul normativ, urmând să fie proporţională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, în funcţie de circumstanţele în care aceasta a fost comisă.

Instanţa reiterează că fiecare faptă trebuie apreciată în mod distinct prin raportare la probele administrate în dosar, o altă abordare reprezentând o încălcare a prezumţiei de nevinovăţie aplicabile și în materie contravenţională și, implicit, o încălcare a garanţiilor procedurale consacrate în art. 6 dn Convenţia Europeană.

10. În acest sens, instanța de judecată menționează art. 445 Cod contravenţional care prevede expres că, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Or, în conformitate cu art. 461 din Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

11. Astfel, reieșind din cele enunțate supra, instanța de judecată constată că, agentul constatator nu s-a conformat obligației instituite în sarcina sa prin dispozițiile art. 443 alin. (9), (11) Cod contravențional, potrivit cărora, în partea rezolutivă a procesului-verbal cu privire la contravenție, în cazul deciziei de sancționare, agentului constatator urma să indice cu precizie mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și să aducă la cunoștință contravenientului.

În aceste circumstanțe, instanţa va admite contestația depusă de contravenientul Paduca Mihail și va constata nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 046303 din 30 august 2023, cu încetarea procesului contravenţional.

12. În conformitate cu art. 441, 443, 448, 445, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația depusă de contravenientul **Paduca Mihail**.

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 046303 din 30 august 2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul DP ”Centru” a INSP al IGP, Budeanu Sergiu, în privința lui Paduca Mihail pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (2) Cod contravențional şi deciziei de sancționare contravenţională, cu încetarea procesului contravenţional.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Morari Angela**